

Inhoud

Startbijeenkomst Warmonderhof	pag. 1
Wintergroenten	pag. 2
Japanse Brassica's	pag. 3
Publicatie	pag. 4
Deelname	pag. 4

Editorial

Marion Schoenmakers geeft invulling aan het Willem & Drees regio concept. Ze vertelt hierover tijdens de startbijeenkomst. In winter was er alleen "peen, knollen en aardappels". Een aantal "vergeten groenten" slaat wel aan: pastinaak is snelste loper, gevolgd door aardpeer, schorseneer en winterpeterselie. Aanvulling met postelein / veldsla / raapstelen / rucola maken het schap aantrekkelijker. Maar de consument wil 52 weken per jaar broccoli! Het praktijknetwerk wintergroenten werkt aan de verrijking van het groenteschap in de winterperiode. Dit op basis van regionale energiearme teelt onder glas of in tunnels, dit afgestemd op de verwachtingen van de afnemers. Belangrijk voor nieuwe winterproducten zijn: aantrekkelijke uitstraling, smaak & smaakbeleving, prijs/kwaliteit ten opzichte van import en houdbaarheid in het schap.

Na de startbijeenkomst op Warmonderhof is de spits eraf. In deze Nieuwsbrief een overzicht aan wintergroenten en ander nieuws.

Startbijeenkomst op Warmonderhof

Op 20 maart komen 24 deelnemers bijeen in de kas van Warmonderhof. Voor deze gelegenheid heeft Reggy Waleson wat varianten Brassica's gezaaid. De winterkou remt de groei die doorgaans al vroeger in het voorjaar op gang komt.

Wat opvalt is dat in de kas al vele wintergewassen worden geteeld. Naast de gebruikelijke teelten zoals veldsla, winterpostelein en raapstelen groeit ook spinazie, radijs, snijbiet, rucola, bosui en slavarianten. De geogste groenten komen grotendeels in de pakketten terecht die via de webswinkel worden uitgeleverd. De kleurvarianten van de brassica's worden gemixt en als salade in een zakje verpakt.

Behalve in de opwekruimte (zie foto) wordt er niet verwarmd in de kas. Veel gewassen worden zelf opgekweekt, dit vormt een onderdeel van de opleiding. De verschillen in opkomst tussen de zaaibakken wordt vooral verklaard door het verschil tussen de leerling zaaiers. In de kas (zie foto) zijn verschillende Japanse brassica's ingezaaid: Tama, Sagami, Agano, Frizzy Joe, Bloody Mary, Frizzy Lizzy, Arun, Mandovi, Sagami, Arax, Golden Frills.

Wintergroenten

De meest bekende groene groenten in de koude kas zijn winterpostelein, veldsla en raapstelen. Daarnaast is er een ruim aanbod in slasoorten. Uit ervaring blijkt dat sla en andijvie in de winterperiode lastig te telen zijn. Dat lukt beter nadat de dagen gaan lengen. Hetzelfde geldt voor radijs. Tijdens de bijeenkomst werd de suggestie gedaan om meiraapjes te gaan zaaien voor de winter, deze kunnen in een jong stadium worden geoogst. Hieronder een overzicht van bekende en minder bekende wintergroenten.

Sla, Lollo Rosso, Eikebladsla, e.a.

Hiervan is een breed assortiment beschikbaar door meerdere aanbieders. Meeldauw- en Bremia resistentie is en blijft een aandachtspunt tijdens in de veredeling van sla.

Spinazie

Ook van spinazie is biologisch zaad verkrijgbaar. Een bodemtemperatuur van 5 °C is voldoende voor kieming en groei. Spinazie kan ook als babyleaf worden geteeld. De oogst kan met de hand of met de zeis, zie <http://www.youtube.com/watch?v=PcYEH5JFFP0>

Rucola en overige mosterdachtigen

Mosterdachtigen zijn wintervast, maar in de koude wintergrond heeft het gewas een langere groei duur. De opbrengst voor babyleaf varieert van 0,5 tot 5 kg per m².

Raapstelen

Van Namenia of raapsteel zijn meerdere varianten beschikbaar. Raapsteel is een voorjaarsgewas en wordt doorgaans in rijen gezaaid.

Rode bieten en snijbiet

Het blad van rode biet past in het babyleaf concept, maar het gewas wordt vooral geteeld voor bosbiet. Snijbiet is in diverse kleuren beschikbaar. Door het overplanten van de wortels, kan in de winter het blad worden geoogst. In sommige gevallen meerdere malen.

Winterpostelein & Veldsla

Voor de natuurvoedingswinkels zijn dit bekende groenten. Mogelijk biedt het supermarktschap in de toekomst ook kansen. Winterpostelein kan meerdere keren worden gesneden. In veldslateelt veroorzaakt valse meeldauw soms uitval. Enkele rassen vertonen tolerantie hiertegen.

Wintergroenten

Meiraapjes & Radijs

De najaarsteelt van radijs is lastig vanwege smet. Dit lukt beter in het vroege voorjaar. Meiraapjes kunnen vanaf september worden gezaaid en mogelijk vanaf november geoogst.

Pak choi

Pak choi of Paksoi vraagt om lichte stook in de winterperiode. In het voorjaar is het gewas zonder problemen te telen, al blijft vorst een risico. Pak choi is ook geschikt voor baby leaf.

Overige voorjaarsgroenten en biologisch zaaizaad

In de koude kas worden vroeg in het seizoen naast sla en andijvie ook bosui en bosprei geteeld. Ook bospeen en boskroten zijn geschikt als voorjaarsteelt. In principe is het gebruik van biologisch zaaizaad verplicht. Niet voor alle gewassen is er voldoende aanbod, informatie over de verkrijgbaarheid van biologisch uitgangsmateriaal is te vinden op de website: <http://www.biodatabase.nl/>

Japanse Brassica's

In tunnels en onverwarmde kassen kan het vriezen. Sla, andijvie en pak choi zijn niet erg vorstbestendig. Veldsla en winterpostelein overleven lichte vorstperioden. Uit onderzoek blijkt dat vooral Japanse Brassica's goed bestand zijn tegen vorst. Bron Wolfgang Palme

In Oostenrijk is een proef gedaan met winterharde bladgewassen voor babyleaf. Naast de variëteiten brassica vormde veldsla (Pulsar RZ) en Rucola (Rocket Uniseeds) controle gewassen. De groeiperiode tot oogst varieert van 2 weken in de zomer tot 15 weken in de winter. In de proef bleken de brassica's goed bestand tegen de kou, tot -10 °C. Wel vraagt de oogst van het bevroren product de nodige aandacht en zorg. De opbrengsten liepen uiteen van 0,5 tot 5,0 kg per m². Wel is het belangrijk de bovengrond droog te houden waardoor schimmels (smet) het gewas niet aantasten. Zo nodig kan de kas of tunnel wat worden belucht.

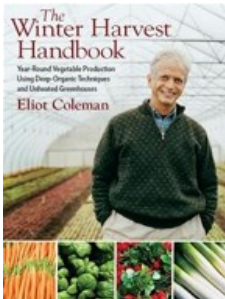

Wintergroenten

kennisuitwisseling

Nieuwsbrief

Publicatie

Eliot Coleman is biologisch tuinder in Noord Amerika (Maine). In dit Handboek deelt hij zijn kennis over kassenbouw, teeltplanning, gewasverzorging en verkoop van groenten.

Als lezer word je meegenomen in teelt van 30 soorten groenten en de wijze waarop de producten hun weg vinden in de markt. Helaas alleen in het Engels verkrijgbaar.

Naast de tuinders zijn ook zaadfirma's (Rijk Zwaan, Vitalis en Bolster) en afnemers (Willem & Drees, Odin-Estafette en Udea) deelnemers van het praktijknetwerk. Naast het Louis Bolk Instituut wordt het praktijknetwerk begeleid door Bart Willems van het Groenhorst College

Aan deze uitgave werkten mee: Heleen Bos (RZ), Loes Mertens (Bolster), Marcel van Diemen (Vitalis), Leen Janmaat en Willemijn Cuijpers (Louis Bolk Instituut)

Deelname

Naast het vergaren en uitwisselen van kennis over geschikte gewassen en rassen kijken we in het praktijknetwerk ook naar de gebruikswaarde (teeltaspecten) van de gewassen en rassen. De aanleg van demovelden is onderdeel van dit praktijknetwerk. De demo's worden zowel buiten als onder glas uitgevoerd. Wilt u deelnemen aan het praktijknetwerk, meldt u dan aan bij Leen Janmaat:

E.l.janmaat@louisbolk.nl M 06-44197920 Of kijk op de website.

www.wintergroenten.nl

Het praktijknetwerk wintergroenten is een door het Ministerie van EZ betaald project met als doel het vergroten van het regionaal geteelde groente assortiment gedurende de winterperiode.

Contactadres

Louis Bolk Instituut

Leen Janmaat

L.janmaat@louisbolk.nl

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

